

NATUURONDERZOEK DEBUSSYLAAN EN TROMPWEG TE VOORSCHOTEN

Broedvogels en vleermuizen

Eindrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Gemeente Voorschoten
Contactpersoon: Dhr. A van Houten
Adres: Leidseweg 25
2252 LA Voorschoten
Tel: 088 6549524
E-mail: avHouten@werkorganisatieduivenvoorde.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 64
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. C.J.M Groeneveld

Auteur: ing. B. Albers
Kwaliteitscontrole: ing. C.J.M. Groeneveld

Projectcode: WVV2101 / WVBV2102
Status: Definitief
Datum: 18-8-2021

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Wettelijk kader	4
2	Onderzoeksmethodiek	6
2.1	Broedvogels	6
2.2	Vleermuizen	6
2.2.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	6
2.2.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	6
2.2.3	Winterverblijfplaatsen	6
2.2.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	6
2.3	Overzicht inventarisaties	7
3	Resultaten	8
3.1	Broedvogels	8
3.2	Vleermuizen	8
3.2.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	8
3.2.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	8
3.2.3	Winterverblijfplaatsen	8
3.2.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	8
3.3	Beschermde functies projectgebied	9
4	Conclusie en aanbevelingen	10
4.1	Conclusie	10
4.2	Aanbevelingen t.o.v. de Wet natuurbescherming.....	10
	Bijlage 1: Kaart resultaten broedvogels.....	11
	Bijlage 2: Kaart resultaten vleermuizen	12

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De gemeente Voorschoten is voornemens om 37 Canadese populieren te kappen, verspreid over 2 werkgebieden aan de Debussylaan en Trompweg te Voorschoten. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

In 2021 is door Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. verkennend natuuronderzoek uitgevoerd middels een quickscan ecologie. Uit de quickscan is gebleken dat het projectgebied mogelijk functies herbergt voor vleermuizen en broedvogels. In opdracht van de gemeente Voorschoten is derhalve een aanvullend natuuronderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door broedvogels en vleermuizen. Dit rapport bevat de resultaten van het natuuronderzoek en aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

1.2 WETTELIJK KADER

Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

Wanneer er door uitvoering van werkzaamheden sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

Broedvogels uit cat. 1 t/m 4 van de herziene vogellijst van de RVO hebben nesten die jaarrond beschermd zijn. Alle vleermuizen zijn op Europees niveau beschermd. De verbodsbepalingen voor Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.1 (vogels) en artikel 3.5 (overige soortgroepen) van de Wet natuurbescherming.

Europees beschermde soorten – Vogels (Artikel 3.1 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen (Artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 BROEDVOGELS

In de periode 15 maart – 15 juli is een inventarisatie uitgevoerd naar het gebruik van aanwezige potentiële jaarrond beschermde nesten binnen de invloedssfeer van het projectgebied. De methode voor deze inventarisatie is gebaseerd op het Kennisdocument Buizerd¹. Hierbij is rekening gehouden met een bredere onderzoeksperiode om de mogelijke voorkomende soorten, boomvalk, ransuil en sperwer ook volledig in het onderzoek mee te nemen. Om de aanwezigheid van broedgevallen en territoria vast te stellen zijn vier bezoeken aan het projectgebied gebracht, vanaf één uur voor zonsopkomst tot circa één uur na zonsopkomst. Door één uur voor zonsopkomst in het onderzoeksgebied te zijn, kan tevens de activiteit van nacht actieve soorten worden onderzocht. In de winterperiode zijn alle bomen in het projectgebied gecontroleerd op de aanwezigheid van potentiële jaarrond beschermde nesten.

2.2 VLEERMUIZEN

Onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Per mogelijke functie is er onderzoek verricht conform het Vleermuisprotocol 2021². In verband met de omvang en het overzicht in het projectgebied worden de inventarisaties uitgevoerd in een team van twee onderzoekers.

De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt standaard met de Pettersson D240X. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software.

In paragraaf 2.3 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden. De toegepaste methodiek wordt hier per functie nader toegelicht.

2.2.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSSEN

In de periode 15 mei - 15 juli 2021 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit twee rondes, waarvan er één in de vroege ochtend vanaf circa twee en een half uur voor zonsopkomst is uitgevoerd. De overige ronde heeft 's avonds plaatsgevonden vanaf zonsondergang.

2.2.2 PAARVERBLIJFPLAATSSEN EN ZWERMPLAATSSEN

In de periode 15 augustus - 15 september 2020 zijn twee inventarisaties van twee en een half uur uitgevoerd, teneinde paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten.

2.2.3 WINTERVERBLIJFPLAATSSEN

In de periode 1 december 2020 – 1 maart 2021 zijn de boomholtes in de winterperiode geïnspecteerd op het voorkomen van overwinterde individuen. Dit onderzoek is uitgevoerd op 9 december 2020 en is uitgevoerd door twee gecertificeerde boomklimmers welke met behulp van endoscoop, zaklamp en spiegels de boomholtes onderzocht hebben op de aanwezigheid van sporen of overwinterende vleermuizen.

2.2.4 VliegrouTES EN FOERAGEERGEbIEDEN

De inventarisaties naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn simultaan met de overige vleermuisinventarisaties uitgevoerd. Hierbij zijn de aanwezige vliegroutes en/of foerageergebieden op kaart ingetekend.

¹ BIJ12, 2017. Kennisdocument Buizerd, versie 1.0. BIJ12 juli 2017.

² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020). Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020

2.3 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van het vleermuisonderzoek. De inventarisaties zijn uitgevoerd door ing. B. Albers, ing. D. Alberts, A.J. Bik MSc, ing. M. Bouma, ing. B. Kuip, ing. C.J.M Groeneveld, ing. P.J. Schep en ing. D. Withagen.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Deelgebied	Hoofdgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
27-08-2020	00:00 – 02:30	Beiden	Vleermuizen	Paarverblijven en zwermplaatsen	Geheel bewolkt, windkracht 2, 15 °C
15-09-2020	04:47 – 07:17	Beiden	Vleermuizen	Paarverblijven en zwermplaatsen	Licht bewolkt, windkracht 2, 20 °C
09-12-2020	09.30 – 12:30	Beiden	Broedvogels	Holtes en nesten controle	Half tot zwaar bewolkt, windkracht 2, 2 °C
09-12-2020	09:30 – 12:30	Beiden	Vleermuizen	Winterverblijven (endoscopisch)	Half tot zwaar bewolkt, windkracht 2, 2 °C
17-03-2021	05:51 – 07:51	Debussylaan	Broedvogels	Nesten	Vrijwel geheel bewolkt, windkracht 3, 5 °C
06-05-2021	05:02 – 07:02	Debussylaan	Broedvogels	Nesten	Geheel bewolkt, windkracht 2, 10 °C
10-06-2021	04:22 – 07:22	Debussylaan	Broedvogels	Nesten	Half bewolkt, windkracht 2, 25 °C
15-06-2021	22:05 – 00:35	Beiden	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijven	Zwaar bewolkt, windkracht 3, 17 °C
08-07-2021	03:02 – 05:32	Beiden	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijven	Geheel bewolkt, windkracht 2, 15 °C
08-07-2021	04:32 – 06:32	Debussylaan	Broedvogels	Nesten	Geheel bewolkt, windkracht 2, 15 °C

3 RESULTATEN

3.1 BROEDVOGELS

In het projectgebied is een potentieel jaarrond beschermd nest aangetroffen in een populier aan de Debussylaan. Tijdens de eerste inventarisatieronde in maart was het nest in gebruik door een kraai. Tijdens de resterende inventarisaties was het nest leeg en is er geen verdere activiteit rond en op het nest waargenomen. Er zijn geen broedgevallen van broedvogels met jaarrond beschermde nesten vastgesteld. In bijlage 1 is de locatie van het nest op kaart weergegeven.

3.2 VLEERMUIZEN

Binnen het projectgebied zijn de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis waargenomen. In de directe omgeving zijn daarnaast de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis waargenomen. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht.

In bijlage 2 zijn de resultaten van het onderzoek op kaart weergegeven.

3.2.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

In het projectgebied zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen.

Tijdens het onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen zijn verschillende foeragerende en passerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis waargenomen. In de directe omgeving is een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. De kraamverblijfplaats bevindt zich in het appartementencomplex aan de Chopinlaan in de zuidgevel ter hoogte van Chopinlaan 122.

3.2.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

In het projectgebied zijn geen paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen waargenomen. In de directe omgeving van het projectgebied is een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aangetroffen. Deze paarverblijfplaats is aanwezig in het appartementencomplex aan de Mozartlaan. Deze is aan de noordoostkant gelegen, in de stootvoeg boven de ramen van de tweede verdieping.

In het projectgebied is een baltsterritoria van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Het baltsterritorium bevindt zich tussen de Tsjajkovskilaan en de Mozartlaan. De bijbehorende paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis kan in de bebouwing in de directe omgeving van het baltsterritorium verwacht worden. In de directe omgeving zijn enkele foeragerende en passerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis waargenomen. In de omgeving van de te kappen bomen zijn geen boombewonende vleermuizen waargenomen.

3.2.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

In het projectgebied zijn geen winterverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen en nesten van broedvogels in de boomholtes vastgesteld. Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen die kunnen duiden op recent gebruik.

3.2.4 Vliegroutes en foerageergebieden

In het projectgebied zijn geen duidelijke, vaste vliegroutes aanwezig. Er zijn enkele passerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis waargenomen. Het projectgebied wordt gebruikt als foerageergebied door enkele individuen van de gewone dwergvleermuis. Beide deelgebieden worden slechts kortstondig als foerageergebied gebruikt en er zijn vergelijkbare alternatieven in de directe omgeving aanwezig. Derhalve is het aanwezige foerageergebied niet essentieel voor de staat van instandhouding van de lokale populaties vleermuizen. De waterstructuren aan de noordwestkant van de Debussylaan en de zuidwestkant van de Trompweg en het park aan de noordoostkant van de Trompweg bieden alternatieven als foerageergebied.

3.3 BESCHERMDE FUNCTIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 2 is weergegeven welke beschermde functies zijn aangetroffen in het projectgebied.

Tabel 2: Beschermde functies

Wet natuurbescherming	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie
Artikel 3.5, HR IV	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Foerageergebied (niet essentieel)

4 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

4.1 CONCLUSIE

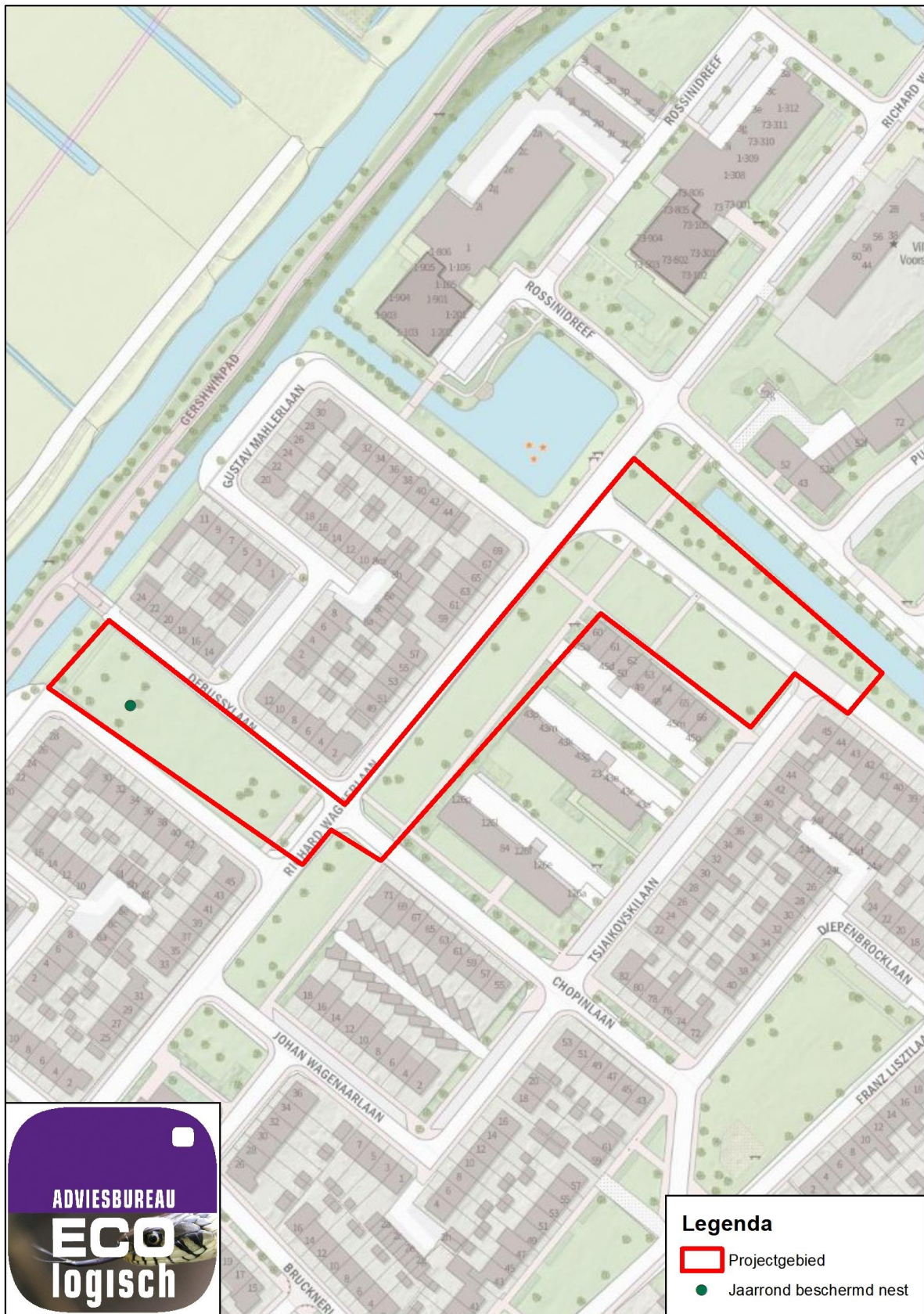
In het projectgebied zijn geen verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen en nesten van broedvogels met jaarrond beschermde nesten vastgesteld.

In of in de directe omgeving van het projectgebied zijn geen essentiële vliegroutes vastgesteld. In het projectgebied is foerageergebied van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Dit foerageergebied is niet essentieel, omdat er in de directe omgeving voldoende vergelijkbare alternatieven aanwezig zijn.

4.2 AANBEVELINGEN T.O.V. DE WET NATUURBESCHERMING

Het is aan te bevelen om de geplande werkzaamheden buiten het broedseizoen voor vogels uit te voeren. Dit seizoen loopt globaal tussen maart en augustus. Ook buiten deze periode zijn broedgevallen beschermd. Indien broedgevallen aanwezig zijn in het projectgebied mogen deze niet worden verstoord of vernield.

Bijlage 1: Kaart resultaten broedvogels

Bijlage 2: Kaart resultaten vleermuizen

